

'समानो मन्त्रः समितिः समानी'

UNIVERSITY OF NORTH BENGAL
B.A. Programme 6th Semester Examination, 2023

SEC2-P2-SANSKRIT

Time Allotted: 2 Hours

Full Marks: 60

The figures in the margin indicate full marks.

Unit-I

1. Answer any **one** of the following: 12×1 = 12
 - (a) What is समाधि ? Write a detail note on सम्प्रज्ञातसमाधि according to योगसूत्र ।
 - (b) Write a detail note on वैराग्य according to योगसूत्र ।

2. Explain any **two** of the following: 6×2 = 12
 - (a) योगश्चित्तवृत्तिनिरोधः ।
 - (b) वृत्तयः पञ्चतय्यः क्लिष्टाक्लिष्टाः ।
 - (c) क्लेशकर्मविपाकाशयैरपरामृष्टः पुरुषविशेष ईश्वरः ।
 - (d) अनुभूतविषयासम्प्रमोषः स्मृतिः ।

3. Write short notes on any **two** of the following: 3×2 = 6
 - (a) असम्प्रज्ञातसमाधिः
 - (b) प्रमाणानि
 - (c) ईश्वरः
 - (d) निद्रा

Unit-II

4. Answer any **one** of the following: 12×1 = 12
 - (a) Discuss the nature of 'ब्रह्म' according to Īsopanisad.
 - (b) Discuss the importance of Īsopanisad.

5. Explain any **one** of the following: 6×1 = 6
 - (a) असूर्या नाम ते लोका अन्धेन तमसावृताः ।
तांस्ते प्रेत्याभिगच्छन्ति ये के चात्महनो जनाः ॥
 - (b) हिरन्मयेन पात्रेण सत्यस्यापिहितं मुखम् ।
तत्त्वं पूषन्नपावृणु सत्यधर्माय दृष्टये ॥

6. Translate into Bengali or English (any *two*): 3×2 = 6

- (a) ईशावास्यमिदं सर्वं यत्किञ्च जगत्यां जगत् ।
तेन त्यक्तेन भूञ्जीथा मा गृधः कस्यस्विद्धनम् ॥
- (b) अन्धं तमः प्रविशन्ति येऽविद्यामुपासते ।
ततो भूय इव ते तमो य उ विद्यायां रताः ॥
- (c) विद्यां चाविद्यां च यस्तद्वेदोभयं सह ।
अविद्यया मृत्युं तीर्त्वा विद्ययामृतमश्नुते ॥

7. Answer any *two* of the following: 3×2 = 6

- (a) How many Mantras are in the Īśhopanisad? What is the main teaching of Īśopanisad?
- (b) What do you mean by सम्भूति and असम्भूति ?
- (c) What do you mean by पूषन् ?

—x—